

16.1.2020

Liikenteen automaation toimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman valmistelua koskeva arviomuistio

- **Osat tiedon hyödyntäminen ja liikenteen automaation tarvitsema digitaalinen ja fyysinen infrastruktuuri**

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa arviomuistiosta.

Asian tausta:

Liikenne- ja viestintäministeriö käynnisti 8.10.2019 hankkeen liikenteen automaation toimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman valmistelemiseksi. Tavoitteena on suunnitelman valmistuminen kesällä 2020. Työssä laaditaan kaikki liikennemuodot kattava suunnitelma, jonka avulla pyritään luomaan kokonaisvaltainen käsitys niistä kysymyksistä, joihin kansallisessa ja kansainvälisessä päätöksenteossa on lähitulevaisuudessa vastattava.

Hankkeessa tarkasteltavat osa-alueet ovat tiedon hyödyntäminen, automaation vaatima digitaalinen ja fyysinen liikenneinfrastruktuuri, liikennevälineiden tekninen automaatiokehitys, liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluiden sekä muiden liikenteen solmupisteiden kasvava merkitys, oikeudelliset kysymykset ja sääntely sekä kokeilujen ja pilotointien tukeminen.

Hankkeen osa-alueista tiedon hyödyntämistä sekä automaation vaatimaa digitaalista ja fyysistä liikenneinfrastruktuuria on alustavasti pohdittu hallinnonalan sisäisessä esivalmistelutyössä vuoden 2019 aikana. Esivalmistelun pohjalta on laadittu nyt käsillä oleva arviomuistio, jonka avulla pyritään luomaan pohjaa yhteisen tilannekuvan kehitykselle ja ylläpidolle. Arviomuistiosta pyydettävillä lausunnoilla pyritään kartoittamaan, vastaavatko toimijoiden näkemykset näiden osa-alueiden osalta esitettyjä lähtökohtia.

Hallitusohjelmaa läpileikkaava pyrkimys ihmiskeskeisyyteen on asia, joka on asetettava myös liikenteen automaatiokehityksen keskiöön. Suomella voi olla merkittävä rooli tämän läpileikkaavan näkökulman saamiseksi EU:ssa ja kansainvälisissä elimissä tehtävän automaatioon liittyvän lainsäädäntö- ja muun kehitystyön kulmakiveksi.

Hanke toteuttaa erityisesti seuraavia hallitusohjelman kohtia:

- Suomi tunnetaan teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin edelläkävijänä muun muassa kehittämällä säädösympäristöä ja hallintoa siten, että ne mahdollistavat digitalisaation ja kestäväen kehityksen sekä laajan kokeilukulttuurin.
- Hallitus edistää liikenteen ja logistiikan digitalisoitumista ja automatisaatiota kohdentamalla rahoitusta kokeiluille ja vaikuttamalla alan EU- ja kansalliseen sääntelyyn.
- Suomeen luodaan ohjeistus tekoälyn eettisestä käytöstä.
- Vauhditetaan toimialojen kasvuhakuisuutta ja tulevaisuuden haasteisiin vastaava rohkeaa uudistumista muun muassa ottamalla huomioon digitalisaation edistämisessä ja tietopolitiikassa pk-yritysten kyky tarttua uusiin mahdollisuuksiin avoimien rajapintojen kautta.
- Suomi kehittää säädösympäristöä ja hallintoa siten, että ne mahdollistavat digitalisaation ja kestäväen kehityksen sekä laajan kokeilukulttuurin.

- Liikenteen digitalisaation, palveluistumisen ja yhteiskäytön mahdollisuudet käytetään täysimittaisesti järjestelmän kehittämiseksi, päästöjen vähentämiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi.
- Laaditaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa toimialakohtaiset tiekartat vähähiilisyteen, jotka sovitetaan yhteen uusien ilmastotoimien kanssa.
- Kaupunkiympäristöjen ja maaseutualueiden erityispiirteet sekä eri liikennemuodot ja mahdollisuudet älykkäisiin väyläratkaisuihin maalla, merellä, sisävesillä ja ilmassa otetaan huomioon.

Arviomuistion keskeinen sisältö:

Arviomuistiossa esitetään luvuissa 2 alustavia hahmotelmia yleisiksi, kaikki liikennemuodot läpileikkaaviksi peruserämuotoiksi sekä luvussa 3 automaatiokehitykselle eri liikennemuodoissa asetettaviksi tavoitteiksi. Arviomuistio sisältää edelleen luvussa 4 alustavia hahmotelmia toimenpidekokonaisuuksista, joita tavoitteisiin pääsemisen oletetaan edellyttävän. Lausunto-kierroksella pyydetään toimijoiden näkemyksiä myös näistä alustavista hahmotelmista, jotta jatkovalmistelu olisi mahdollisimman tehokasta. Luvut 5 ja 6 sisältävät kaikkia liikennemuotoja koskevaa taustaa tiedon hyödyntämisestä ja digitaalisesta infrastruktuurista. Luvut 7-10 sisältävät liikennemuotokohtaisen katsauksen automaation tilaan ja näköpiirissä oleviin kehityskuluihin. Luku 11 koskee vaikutusten arvioinnin kehittämistä.

Lausunnon antaminen:

Lausuntopyyntö julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausunnon voi toimittaa myös liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvm.fi.

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 17.2.2020.

Lisätietoja asiasta antavat Kirsi Miettinen (029 534 2570) ja Maria Rautavirta (029 534 2564).

Laura Vilkkonen
osastopäällikkö, ylijohtaja

Kirsi Miettinen
lainsäädäntöneuvos

JAKELU:

Ministeriöt
 Ilmatieteen laitos
 Liikenne- ja viestintävirasto
 Väylävirasto
 Maanmittauslaitos
 Rajavartiolaitos
 Tulli
 Tietosuojavaltuutettu

Espoon kaupunki
 Haminan kaupunki
 Hangon kaupunki
 Helsingin kaupunki
 Hämeenlinnan kaupunki
 Jyväskylän kaupunki
 Kokkolan kaupunki
 Kotkan kaupunki
 Naantalın kaupunki
 Oulun kaupunki
 Porvoon kaupunki
 Raahen kaupunki
 Rauman kaupunki
 Salon kaupunki
 Tampereen kaupunki
 Tornion kaupunki
 Turun kaupunki
 Uusikaupunki
 Vaasan kaupunki
 Vantaan kaupunki

Aalto-yliopisto
 ABB Oy Finland
 Aerocopters Consulting Finland
 Aker Arctic
 Ammattipätevyyskouluttajat ry
 Arctia
 Arctic Drone Lab
 Arctic Machine
 Atlastica Oy
 Atostek
 Autoalan Keskusliitto AKL ry
 Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto AKT
 Autoliitto ry
 Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
 Autosofta Oy
 Autotuojat ja –teollisuus ry
 Avarea Oy
 Avartek
 Awake AI
 Bittium Oyj
 Bitwise Oy
 Blue Water Shipping BWS

Bore Oy Ab
 Business Finland
 Cabonline
 Cargotec Oyj
 CGI Suomi Oy
 Containerships
 DIMECC Oy
 DHL Freight (Finland) Oy
 DNA Oyj
 Eckerö Linea Oy Ab
 Elinkeinoelämän keskusliitto EK
 Elisa Oyj
 Ericsson Oyj
 ESL Shipping
 Espotel Oy
 Etlatieto
 Ficom ry
 DNA Oyj
 Fenniarail
 Finavia Oyj
 Finferries
 Fingrid Oyj
 Finnair Oyj
 Finnlines
 Finnpiilot
 Fleetonomy
 Forum Virium
 Geowise Oy
 GS1 Finland Oy
 HaminaKotka Satama Oy
 Hangon satama - Hangö Hamn Oy Ab
 Helsingin Satama Oy
 Helsingin seudun kauppakamari
 Helsingin yliopisto
 Helsinki Institut for Information Technology HIIT
 Helsingin Seudun Liikenne HSL
 Helsingin Taksipalvelu
 Hämeen ammattikorkeakoulu
 Inkoo Shipping Oy Ab (Inkoon satama)
 Insta ILS
 ITS Finland
 Invalidiliitto ry
 Jyväskylän yliopisto
 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
 Kalajoen Satama Oy
 Oy Kaskisten satama - Kaskö Hamn Ab
 Kaupan liitto
 Kemianteollisuus ry
 Kemin Satama Oy
 Keskuskauppakamari
 Kokkolan Satama Oy
 Kone Oyj
 Kongsberg

Kuntaliitto
Kuortti Logistics Oy
Lappeenrannan yliopisto
Lentola Logistics
Liikenneturva
Liikennevakuutuskeskus
Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry LIITU
Linja-autoliitto
Linkker Oy
Logistiikkayritysten liitto
Loviisan Satama Oy
Luotsiliitto - Lotsförbundet ry
MaaS Global Oy
MacGregor
Oy Matkahuolto Ab
Meriaura
Meritaito
Metropolia
Metsä Group
Metsäteho
Metsäteollisuus ry
Meyer Turku Oy
Mipro
Naantalin Satama Oy
Napa
Nokia Oyj
NRC Group Finland Oy
Nurminen Logistics
EcoPorts Finland Oy (Olkiluodon satama)
Ohjelmistoyrittäjät
Open Knowledge Finland
Oulun Satama Oy
Oulun yliopisto
Outokumpu Oyj
Palvelualojen työnantajat PALTA ry
Perille Mobility Services Oy
Pietarsaaren Satama Oy
Oy Pohjolan Liikenne Ab
Porin Satama Oy
PostNord
Posti Oy
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry
Postpal OÜ
Proxion Oy
Pöyry Oyj
Raahen Satama Oy
Rakennusliitto ry
Ramboll Oy
Rauman Satama Oy
Rautatiealan Unioni
Robots Expert
Rocla Solutions Oy
RPAS Finland

Rumble Tools Oy
 Satamaliitto
 DB Schenker
 Scydata Oy
 Securitas
 Sensible4
 Sharper Shape
 Shipbrokers Finland
 Sitowise Oy
 Sitra
 Solita Oy
 Suomen kuntalogistiikka
 Stora Enso Oyj
 Suomen Akatemia
 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
 Suomen Autokoululiitto ry
 Suomen Erillisverkot Oy
 Suomen Ilmailuliitto
 Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
 Suomen Kaukokiito Oy
 Suomen Konepäälystöliitto
 Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL
 Suomen Laivapäälystöliitto
 Suomen Liikkumisoperaattori Oy
 Suomen Merimies-Unioni SMU ry
 Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry
 Suomen Satamaliitto
 Suomen Sokeri Oy
 Suomen Taksidata Oy
 Suomen Taksiliitto ry
 Suomen Varustamot ry
 Suomen Yrittäjät ry
 Synocus Oy
 Tallink Silja Oyj
 Tampereen ammattikorkeakoulu
 Tampereen yliopisto
 Teknologian tutkimuskeskus VTT
 Teknologiateollisuus
 Telia Finland Oyj
 Tiece
 Tieto Finland Oy
 Tietorahti Oy
 Third Space Auto
 Tornion satama
 Traffic Management Finland Group
 Traficon Oy
 Trafix Oy
 Turun Satama Oy
 Turun yliopisto
 Turun yliopiston Brahea-keskus, Merenkulun tutkimuslaitos
 Tuup Oy
 Työtehoseura
 UPM Kymmene Oyj

Uudenkaupungin Satama Oy
Vaasan Oy
Vaasan satama
Vaasan yliopisto
Valio Oy
Valmet Automotive Oy
Vedia Oy
Veolia Transdev Oy
Vertical Hobby
Videodrone
Viking Line
Vitomittaus Oy
VR Group
VR Transpoint
Wärtsilä Finland Oy
Wing LLC
YIT Infra Oy
Yleinen Teollisuusliitto ry
Ålands sjöfartsakademi
Ålands sjösäkerhetscentrum